

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: Α΄ Τετράμηνο: 2 Β΄ Τετράμηνο: 3	ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. Δειγματικό Υποστηρικτικό Υλικό ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. Μέρος Α΄. (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π.
https://sch.cy/sm/435/archaia_ellinika_a_gymn_meros_a.pdf
2. Δειγματικό Υποστηρικτικό Υλικό ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. Μέρος Β΄. (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. - Υ.Α.Π.
https://sch.cy/sm/435/archaia_ellinika_a_gymn_meros_b.pdf
3. Κείμενα και παιγνιώδεις ασκήσεις Α΄ Γυμνασίου (2026). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π.
<https://archm.schools.ac.cy/el/yliko/didaktiko-yliko>
4. Οικονόμου, Μ. Χ. Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Γυμνασίου – Λυκείου. (χ.χ.). Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β
https://sch.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf
5. Μπίλλα, Π. (χ.χ.). Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf)
6. Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας: https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ**Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹**

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στην Α΄ Γυμνασίου επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες να:

- A. Επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του, διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- B. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο, εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία, κατανοούν τη δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: λεξιλόγιο, γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα), συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα).
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: κατανοούν και αποδίδουν το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου, συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα, προσεγγίζουν διεπιστημονικά / διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

Το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από πρωτότυπο διδάσκεται κυρίως με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής – Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Συνεξετάζονται μορφή και περιεχόμενο του κειμένου, με τρόπο που να αναδεικνύουν τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα και να δείχνουν πώς αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση των νοημάτων του κειμένου. Γίνεται αναφορά στο πλαίσιο επικοινωνίας, στις λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές του συγγραφέα, αλλά και στο ύφος, την οργάνωση/δομή του λόγου και τους μηχανισμούς συνοχής και συνεκτικότητας του κειμένου. Ειδικότερα, στην Α΄ τάξη Γυμνασίου ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι κατά κύριο λόγο η **πρώτη επαφή** των μαθητών/-τριών με τον αρχαίο ελληνικό λόγο, ώστε **να αγαπήσουν το μάθημα** και βαθμιαία να αποκτήσουν την ικανότητα **να κατανοούν** τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς από το πρωτότυπο και να γίνονται δέκτες των μηνυμάτων τους.

Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές διδασκαλίας:

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απολύτως απαραίτητες σχετικές πληροφορίες.
2. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό και αξιοποίηση της *κατὰ κῶλα* γραφής. Η αποτελεσματικότητα της ανάγνωσης ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/-τριες, ώστε αφενός αυτοί/αυτές να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου. Ύστερα από προετοιμασία, γίνεται μεγαλόφωνη ανάγνωση **και** από τους/τις μαθητές/-τριες.
3. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση**. Η ολιστική προσέγγιση αφορά την ισομερή συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου** (γλώσσα και νοήματα), ενώ η κειμενοκεντρική αφορά την **κατανόηση του κειμένου** με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).

¹ Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*

4. **Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο.** Ενδεικτικά:
Όλο: η συνολική ανάγνωση του κειμένου
Μέρος: ενότητες/περίοδοι/κώλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός)
Όλο: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.
5. Πορεία **από τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο) στα Αρχαία Ελληνικά**, από το γνωστό και οικείο στο νέο, ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών.
6. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή). Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής.
7. **Η απόδοση στα Νέα Ελληνικά ως γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/-τριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο). Η απόδοση ως στοιχείο που υποβοηθά στην ερμηνεία των κειμένων και όχι ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας, ως διαδικασία που αξιοποιεί το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου. Αξιοποιούνται: πολλαπλές αποδόσεις/μεταφράσεις, παραγωγή, κριτική και διόρθωση απόδοσης/μετάφρασης κ.ά.
8. **Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων** (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), **επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, αξιοποίηση της τεχνολογίας** και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.
9. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
10. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος, επιλογή από τις ενδεικτικές δραστηριότητες** που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
11. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού, ώστε να καλυφθούν ορθά όλες οι ενότητες.**
12. **Αξιολόγηση:** βλ. σχετικές οδηγίες <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περιόδοι: 2 διδακτικές περιόδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περιόδοι το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περιόδοι)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Ενότητα 5^η Κείμενο: <i>Ξενοφώντος Κύρου</i> <i>Ανάβασις 3,2 10-11:</i> <i>Η πίστη στους όρκους</i>	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά: Παραγωγή-Σύνθεση (ποιέω -ῶ) Γραμματική: - Οριστική ενεστώτα και μέλλοντα βαρυτόνων ρημάτων ενεργητικής φωνής	Κείμενο (σελ. 49-50) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το Κείμενο στα Ν.Ε. αξιοποιώντας την κατά κόλα γραφή και το λεξιλόγιο του βιβλίου. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου. - Αξιοποιούμε τη γνώση για τους κύριους όρους της πρότασης με εφαρμογή σε επιλεγμένα σημεία του κειμένου. Επισημαίνουμε και εξηγούμε στα παιδιά ότι το <i>εἰσί</i> στην πρόταση « <i>Λέγω ὅτι πολλὰ ... σωτηρίας</i> » είναι υπαρκτικό ενώ στις δύο επόμενες περιπτώσεις (<i>οἱ θεοὶ ἐναντίοι εἰσί</i> και <i>οἱ θεοὶ ἱκανοὶ εἰσί</i>) είναι συνδεδετικό. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης και ασκήσεις κατανόησης και μετάφρασης, σελ. 50-51, συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Λεξιλογικά - Γίνονται οι ασκήσεις 1 και 2, σελ. 51. Γραμματική - Διδασκαλία οριστικής ενεστώτα : εκκίνηση από τα Ν.Ε. για τη μορφή και τη σημασία του ενεστώτα, εντοπισμός τύπων στο αρχαίο κείμενο, σελ. 52-53. - Για τη διδασκαλία της οριστικής μέλλοντα αξιοποιείται η διδακτική πρόταση στο PowerPoint Presentation (sch.cy) (διαφάνειες 18-31). Η διδασκαλία γίνεται κειμενοκεντρικά, από τα Νέα στα Αρχαία και μόνο με τις απολύτως απαραίτητες πληροφορίες θεωρίας.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Α1, Α2, Β1, Γ4, Δ1, Δ2, Δ3 Γ1, Γ2 Γ3	7 δ.π.
Κείμενα και παιγνιώδεις ασκήσεις Μύθος του Αισώπου: <i>Αλώπηξ καὶ δρυτόμος</i> (διασκευή)	- Κατανόηση κειμένου - Τονισμός - Γραμματική και συντακτικό - Λεξιλογικά - Μήνυμα, αξίες, βιωματικότητα, επικαιροποίηση	Η ενότητα λειτουργεί επαναληπτικά και εμπεδωτικά. Κείμενο - Γίνεται αξιοποίηση της ηλεκτρονικής παρουσίασης και του υλικού για τους/τις μαθητές/-τριες. Δεν γίνεται απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά. - Οι μαθητές/-τριες συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Λεξιλογικά - Γραμματική Αξιοποιούνται οι ασκήσεις της ενότητας και οι γνώσεις των παιδιών από τα Ν.Ε.	Α1, Α2, Β1, Δ1, Δ2, Δ3 Γ1, Γ2, Γ3, Γ4	6 δ.π.

5

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περιόδοι: 2 διδακτικές περιόδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περιόδοι το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περιόδοι)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Ενότητα 7^η Κείμενο: Αναγνωστικό Γ.Ν. Ζούκη: <i>Άγωγή τῶν νέων ἐν Σπάρτῃ</i>	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά: Παραγωγή –Σύνθεση (τρέφω, τάττω) Γραμματική: - Οριστική παρατατικού και αορίστου βαρύτονων ρημάτων ε.φ. - Αύξηση (χρονική, συλλαβική, εσωτερική) - Οριστική Παρατατικού του ρήματος <i>εἰμί</i>	Κείμενο (σελ. 17-18) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε. αξιοποιώντας την κατά κώλα γραφή και το λεξιλόγιο του βιβλίου. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στην αναγνώριση των κύριων όρων της πρότασης σε επιλεγμένα σημεία του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης και τις ασκήσεις κατανόησης και μετάφρασης, σελ. 19, συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Λεξιλογικά - Γίνονται οι ασκήσεις των σελ. 20-21. Γραμματική - Αναλυτική διδασκαλία της οριστικής παρατατικού και αορίστου , σελ. 21-22. Εξηγείται με απλά παραδείγματα ο σχηματισμός της αύξησης με εκκίνηση από τα Ν.Ε. (π.χ. βλέπω – έβλεπα, έχω – είχα, λύνω – έλυσα - απέλυσα) και επισημαίνονται οι ομοιότητες και οι διαφορές με τα Ν.Ε. (ότι δηλαδή στα Α.Ε. η αύξηση εμφανίζεται πάντοτε σε όλα τα πρόσωπα, ενώ στα Ν.Ε. όχι). Εξηγούνται οι φθογγολογικές αλλαγές στον αόριστο των αφωνόληκτων ρημάτων με εκκίνηση από τα Ν.Ε. (έδιωξα, έγραψα, έπεισα). Γίνεται επιλογή ασκήσεων από τις σελ. 23-25. - Οριστική παρατατικού του ρ. εἰμί , ασκ. 1 και 2, σελ. 26. - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει ρήματα για μετατροπή σε παρατατικό – αόριστο) και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει ο χρόνος.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και A1, A2, B1, Γ4, Δ1, Δ2, Δ3, Δ4 Γ1, Γ2 Γ3	8 δ.π.
Ενότητα 8^η Κείμενο: <i>Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην</i> , Κεφ. Κ΄, 26-29: <i>Ἡ πίστις του Θωμά</i>	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά: Παραγωγή–Σύνθεση (ἡ χείρ, τῆς χειρός)	Κείμενο (σελ. 27-28) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε. αξιοποιώντας την κατά κώλα γραφή και το λεξιλόγιο του βιβλίου. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στην αναγνώριση των κύριων όρων της πρότασης σε επιλεγμένα σημεία του κειμένου.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και A1, A2, B1, Γ1, Γ4, Δ1, Δ2, Δ3	6 δ.π.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περίοδοι: 2 διδακτικές περίοδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περίοδοι το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περίοδοι)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
	Γραμματική: Εμπέδωση των γραμματικών φαινομένων που διδάχθηκαν	- Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης και τις ασκήσεις κατανόησης και μετάφρασης, σελ. 29, συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Λεξιλογικά - Γίνονται οι ασκήσεις των σελ. 29-30. Γραμματική - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενό του, όταν αλλάξει ο χρόνος (ενεστώτας – παρατατικός – αόριστος), όταν αλλάξει ο αριθμός (ενικός – πληθυντικός) των ρημάτων, των ουσιαστικών, ενός υποκειμένου. Ο/Η εκπαιδευτικός κάνει τις κατάλληλες επιλογές.	Γ1, Γ2 Γ3	
Κείμενα και παιγνιώδεις ασκήσεις Ίεροκλέους και Φιλαγρίου Γραμματικού, <i>Φιλόγελος</i> Α΄ Γυμν. (Αποσπάσματα - Διασκευή)	Παιγνιώδεις επαναληπτικές ασκήσεις εφ’ όλης της ύλης: - Κατανόηση κειμένου - Τονισμός - Γραμματική και συντακτικό - Λεξιλογικά - Μήνυμα, αξίες, βιωματικότητα, επικαιροποίηση	Κείμενο - Γίνεται αξιοποίηση της ηλεκτρονικής παρουσίασης και του υλικού για τους/τις μαθητές/-τριες. Δεν γίνεται απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά. - Οι μαθητές/-τριες συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Λεξιλογικά – Γραμματική - Συντακτικό Αξιοποιούνται οι ασκήσεις της ενότητας και οι γνώσεις των παιδιών από τα Ν.Ε.	Α1, Α2, Β1, Δ1, Δ2, Δ3 Γ1, Γ2, Γ3, Γ4	4 δ.π.
Επανάληψη–Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες				4 δ.π.
Σύνολο διδακτικών περιόδων Β΄ τετραμήνου				42 δ.π.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ	
ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: Α΄ Τετράμηνο: 2 Β΄ Τετράμηνο: 1	ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

- Ομήρου Οδύσσεια, Α΄ Γυμνασίου, ΥΑΠ 2013 (ανατ. 2026)
https://sch.cy/sm/435/omirou_odysseia_a_gym.pdf
- Μυθολογικό Λεξικό Οδύσσεια, Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π., 2025
https://sch.cy/sm/435/mythologiko_lexiko_odysseia.pdf
- Από τον Όμηρο στην Αρχαϊκή Επική Ποίηση της Κύπρου και στην Ελένη του Ευριπίδη. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Επιλογή Σχετικών Κειμένων της Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας. (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. - Υ.Α.Π.
https://sch.cy/sm/435/archaia_kypriaki_grammateia.pdf Αξιοποιείται κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:

- Ομήρου Οδύσσεια Α΄ Γυμνασίου, Υποστηρικτικό Υλικό για τον/την εκπαιδευτικό, ΥΑΠ 2012
https://sch.cy/sm/1068/odysseia_ypostiriktiko_yliko_2012.pdf
- Αντώνης Πετρίδης, Στοιχεία διδακτικής της Οδύσσειας: Στρατηγικές για τη διδασκαλία του έπους ως ακέραιου κειμένου
https://sch.cy/sm/1054/imerida_odysseia_petridis_1.pdf
https://sch.cy/sm/1054/imerida_odysseia_petridis_2.pdf
- Ηχογραφημένες αναγνώσεις των ραψωδιών της Οδύσσειας του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου
<https://archm.schools.ac.cy/el/ichografimenes-anagnoseis-rapsodion>

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας:
https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ**Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα²**

Μέσα από τη διδασκαλία της *Οδύσσειας* του Ομήρου επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Α. Επεξεργάζονται το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του: αναγνωρίζουν το γραμματειακό είδος του έπους και τα χαρακτηριστικά του, προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- Β. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο: εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία, εντοπίζουν αισθητικά και υφολογικά στοιχεία και αξιολογούν τον λειτουργικό τους ρόλο, κατανοούν τη συνοχή και συνεκτικότητα του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: οργάνωση και δομή, λειτουργία ποιητικού λόγου, σημασιολογικές διαστάσεις σημαντικών νοηματικά λέξεων.
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: προβληματίζονται και διαμορφώνουν την προσωπική τους άποψη για θέματα που τίγονται στην *Οδύσσεια*, αναζητούν και αξιοποιούν πληροφορίες από άλλες επιστημονικές και θεματικές περιοχές για την προσέγγιση και κατανόηση του έργου, διαπιστώνουν τις επιδράσεις που άσκησε η *Οδύσσεια* σε μεταγενέστερους δημιουργούς, εφαρμόζουν τεχνικές και αρχές πολυτροπικότητας και πολυγραμματισμού στην προσέγγιση του έργου.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

- 13. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**.
- 14. Γόνιμη ένταξη των στοιχείων της **εισαγωγής στη διδασκαλία του κειμένου**.
- 15. Συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου**: συνεξετάζονται το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (στοιχεία τεχνικής, εκφραστικά μέσα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου.
- 16. **Τεχνικές διδασκαλίας εκτενούς κειμένου** (όλον-μέρος-όλον, θεματική προσέγγιση και όχι κατά στίχον ερμηνεία, επικέντρωση στην κάλυψη των γενικών δεικτών επιτυχίας, συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων: διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος,

² Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*.

διαθεματικότητα κ.ά., δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, βιωματικότητα, επικαιροποίηση κ.λπ.).

17. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** του κειμένου από τον/την εκπαιδευτικό. Η αποτελεσματικότητά της ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί/αυτές να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν οι θεματικοί άξονες του κειμένου.
18. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
19. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις **ενδεικτικές δραστηριότητες** που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
20. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού**, ώστε να καλυφθεί ορθά ολόκληρο το έργο.
21. **Συστηματική αξιοποίηση**, καθόλη τη διάρκεια διδασκαλίας του έπους, του **Μυθολογικού Λεξικού Οδύσσειας**.
22. **Αξιοποίηση των ηχογραφημένων αναγνώσεων των ραψωδιών της Οδύσσειας** του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (βλ. ιστότοπο του μαθήματος).
23. **Αξιολόγηση**: βλ. σχετικές οδηγίες. <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

Ομήρου <i>Οδύσσεια</i>			
Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Β΄ Τετράμηνο (1 διδακτική περίοδος)	
Καθόλη τη διάρκεια διδασκαλίας του έπους, ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί, κατά την κρίση του/της, το <i>Μυθολογικό Λεξικό της Οδύσσειας</i> καθώς και τις ηχογραφημένες αναγνώσεις των ραψωδιών της <i>Οδύσσειας</i> του ΘΟΚ.			
Ενότητες	Στίχοι – Θέματα	ΔΕ/ΔΕ	Διδακτικές περιόδοι
Ραψωδία χ 1-93	<i>Μνηστήρων φόνος</i> - Ο Οδυσσέας τοξεύει τους μνηστήρες. Αποκάλυψη του Οδυσσέα στους αναστατωμένους μνηστήρες, στίχοι 1-93 (σελ. 43-45) - Στη συνέχεια ... (σελ. 45)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και B1, B2, B3, Γ1, Γ3, Δ1	1 δ.π.
Ραψωδία ψ 1-270	<i>Όδυσσέως υπό Πηνελόπης αναγνωρισμός</i> Η Ευρύκλεια χαρούμενη ενημερώνει την Πηνελόπη για τη μνηστηροφονία και την επιστροφή του Οδυσσέα. Η Ευρύκλεια αποκαλύπτει «σημάδια» του Οδυσσέα, στίχοι 1-111 (σελ. 46-48)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και B1, B2, B3, Γ1, Γ3, Δ1-5	2 δ.π.
	Ανταλλαγή λόγων Τηλέμαχου, Οδυσσέα και Πηνελόπης, στίχοι 112-174 (σελ. 48-49)		1 δ.π.
	- Λουσμένος και πανέμορφος ο Οδυσσέας συζητά με την Πηνελόπη. Τέχνασμα της Πηνελόπης και αναγνώριση, στίχοι 175-270 (σελ. 49-50) - Στη συνέχεια ... (σελ. 50)		2 δ.π.
Ραψωδία ω 225-370	<i>Σπονδαί</i> - Τι προηγείται (σελ. 51) - Ο Οδυσσέας συναντά τον πατέρα του κι αποφασίζει να τον δοκιμάσει, στίχοι 225-342 (σελ. 51-53)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και B1, B2, B3,	2 δ.π.

	• Ο Οδυσσέας αποκαλύπτεται στον πατέρα του κι αναγνωρίζεται από αυτόν, στίχοι 343-370 (σελ. 53-54) • Στη συνέχεια ... (σελ. 54)	Γ1, Δ1-5	1 δ.π.
	• Ανακεφαλαιωτικές δραστηριότητες – Συνολική θεώρηση του έπους	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και A1, A2, B1, B3, Γ1, Δ1-5	2 δ.π.
Επανάληψη-Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες		3 δ.π.	
Σύνολο διδακτικών περιόδων Β΄ Τετραμήνου		14 δ.π.	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
• Ένα 40'/45' διαγώνισμα	• Γραπτές εργασίες – πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση) • Προφορική επίδοση • Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης (https://sch.cy/sm/443/diamorfotiki_axiologisi.pdf)